

СТАНОВИЩЕ

От професор д-р Дарина Пеева Зиновиева, Институт за държавата и правото, БАН и Юридически факултет на ПУ "П.Хилендарски", член на научно жури, по конкурс за доцент на ЮФ при СУ "Св. Кл. Охридски" в професионално направление: 3.6 Право /Право на ЕС/.

Уважаеми господин Председател,

Съгласно заповед на Ректора на СУ "Св.Климент Охридски" съм определена за член на научното жури в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“, който е обявен в ДВ, бр.35 от 24.04.2018г.

В конкурса участва кандидатът **д-р Христо Илков Христов** с монографичен хабилитационен труд „Вътрешен пазар и основни свободи на движение в правото на Европейския съюз“ С, 2018г., и допълнително приложени публикации.

Трудът е структуриран систематично добре, като се състои от въведение, **шест** глави и заключение.

В увода, например, авторът започва научния си труд с поясняване на целите на изследването, а именно- в условията на членство на страната ни в ЕС, да се анализират както елементите на така нар. вътрешен пазар, така и взаимовръзката между видовете основни свободи на движение, която взаимовръзка предопределя успешното съществуване на такъв общностен пазар. /стр.11-15/.

В глава Първа от труда авторът изследва институтите - „вътрешен пазар“ и „основни свободи при европейската интеграция“, като обосновава съдържанието им. А в следващите глави преминава към конкретните елементи и ги разработва в подробности, следвайки целта- да обвърже

елементите, да анализира взаимодействието им, да установи проблемите при реализиране на видовете свободи на движение в цялостно изследване на правния режим на общностния пазар.

Приносен характер има идеята да се обособят общите елементи на правната уредба на основните свободи на движение, като напр. забраната за дискриминация, достъпа до пазара, защитата на основните права, границите на изключенията/ограниченията в основните свободи на движение.

В глава Втора Христо Христов анализира правното понятие за „стока“ в контекста на правото на ЕС и регулирането на общностния пазар. В тази връзка той изследва отпадането на митата, така нар. „мерки с равностоеен ефект“ и „мерки на позитивна интеграция“. Авторът в тази глава прави стойностен обстоен анализ на възможните правни ограничения при свободното движение на стоките /стр134-145/.

Глава Трета има за предмет на изследване- правото на свободно движение на хора в европейската общност. Тук авторът умело разграничава формите на свободно движение, анализира видовете права на гражданите за свободно движение - право на влизане, право на излизане, право на пребиваване. В тази връзка той изследва и специалните правни режими, свързани с правото на достъп до здравна помощ на лицата по време на престой в друга държава-членка на ЕС; правото на социално осигуряване; признаването на образование и професионална квалификация и др. Прави впечатление доброто познаване на специалната правна материя и на релевантната юриспруденция. Така напр. частта с изследването относно правото на достъп до здравна помощ на лица в друга държава-членка на ЕС, е едно от първите у нас по темата, като авторът прави разграничения по критерии, свързани с вида на здравната помощ, със статута на субектите, с финансирането на оказаната здравна помощ. Той коментира с вещина релевантни съдебни дела, като напр.

делото Елчинов срещу България, което показва широтата на правните познания и демонстрира детайлност на изследване в съответната правна материя. /стр246 и сл/.

В Глава Четвърта, озаглавена „Свобода на установяване”, Христо Христов анализира понятието „свобода на установяване”, разглеждайки правния режим както по отношение на физическите, така и на юридическите лица. Авторът навлиза в материята на търговското право, като коментира проблеми от прилагането на търговското право в ЕС – напр. добре е анализиран въпроса за хармонизацията в дружественото право, интересни са анализите относно сливане на капиталови търговски дружества, режима на консолидираните финансови отчети /стр324 и сл/.

Авторът в тази глава анализира и данъчното облагане при реализиране на елемента - свобода на установяване.

Обобщено, в тази част от труда Христо Христов показва умения да борави с материя от различни отрасли на правото, като сочи установените проблеми и предлага преодоляването им, в контекста на поставената принципна цел на изследване в труда. Такива са още коментарите относно правния режим на разрешителните административни актове, на института на мълчаливо съгласие в административното право /стр317/.

В глава Пета авторът прави добър анализ на предоставянето на услуги в общността и правните специфики, свързани с ограниченията, с дискриминацията и правилата на свободното им предоставяне .

В глава Шеста Христо Христов обстойно анализира така нар. движение на капиталите, като отново разсъждава върху проблемите на дискриминационните ограничения, еднаквостта на условията, данъчния правен режим, но в контекста на изследването в тази част.

В заключението на монографията той прави кратък обзор на приносните моменти, с което придава завършеност на труда.

Критичните ми бележки са насочени към липсата на кратък анализ на проблемите, които възникват при излизане на държава-членка на ЕС от общия пазар. Също така на места има неравномерност при представяне на правния режим в конкретната сфера - в определени части това представяне е придружено с детайлни авторски разсъждения, а в други части авторът повече е презентирал действащото законодателство, за сметка на по-конкретните разсъждения по установени проблеми.

Тези бележки не намаляват научната стойност на монографията, тъй като в цялостност монографичният труд е изключително актуален, задълбочено написан и с принос за доктрината и практиката характер.

В заключение:

Оценката ми е положителна и препоръчвам на научното жури да предложи на Факултетния съвет на Юридическия факултет в СУ „Св. Кл. Охридски“ д-р Христо Илков Христов да бъде избран на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.6 Право (Право на ЕС).

24.07.2018г.

.....

Професор д-р Дарина Зиновиева